

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
109/2016	Formannskap/plan- og økonomiutvalet	PS	21.11.2016
100/2016	Kommunestyret	PS	12.12.2016

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Truls Morten Kaland	FE - 151	16/1031

BRUK AV KONSESJONSKRAFTGEVINST I ÅRSBUDSJETT

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Alternativ 1:

Ved gevinst ved sal av konsesjonskraft skal det gjerast ekstraordinære avdrag i driftsrekneskapen.

Alternativ 2:

Ved gevinst ved sal av konsesjonskraft vert 2/3 av gevinsten overført frå drift til investering og 1/3 av gevinsten vert sett av til disposisjonsfond.

Formannskap/plan- og økonomiutvalet - Sak 109/2016

FPØ - Behandling:

Økonomisjefen orienterte.

Ordføreren rådde til å røysta for alternativ 2.

Alternativt framlegg frå Evelyn Boge, SV:

Rådmannen skal ikkje budsjettera med konsesjonskraftgevinst i sitt framlegg til budsjett. Gevinst ved sal av konsesjonskraft skal stillas til disposisjon for kommunestyret i samband med handsaming av årsbudsjettet.

Røysting:

Det vart først røysta slik at Evelyn Boge sitt framlegg vart sett opp mot alt. 1 i rådmannen sitt framlegg - Evelyn Boge sitt framlegg fekk 1 røyst (SV) og fall

Dei to alternative framlegga frå rådmannen vart så sett opp mot kvarandre - Alt. 2 vart vedteke med 6 røyster (AP, H, KRF, SP)

FPØ - Tilråding:

Ved gevinst ved sal av konsesjonskraft vert 2/3 av gevinsten overført frå drift til investering og 1/3 av gevinsten vert sett av til disposisjonsfond.

Kommunestyret - Sak 100/2016

KOM - Behandling:

Evelyn Boge fremja sitt forslag frå formannskapet på nytt.

Røysting:

Formannskapet si tilråding vart sett opp mot framlegget frå Evelyn Boge.

Evelyn Boge sitt framlegg fekk 5 røyster (SV, MDG, FRP) og fall.

KOM - Vedtak:

Ved gevinst ved sal av konsesjonskraft vert 2/3 av gevinsten overført frå drift til investering og 1/3 av gevinsten vert sett av til disposisjonsfond.

Saksopplysningar:

Bakgrunn

I sak 62/2016 om økonomiplan 2017-2020 var det i vedtaket følgjande punkt:

«D. *Konsesjonskraftgevinst*

Det er ikkje budsjettert med konsesjonskraftgevinst i framlegget til rådmannen. Rådmannen vert beden om ei sak der ein drøftar moglegheiter og utfordringar med å halda gevinsten utanom årsbudsjetta i ei framtid med evtuellet gevinst.»

Vurdering

Kommunal tenesteyting vert finansiert over statsbudsjettet gjennom skatt og rammetilskot. Det overordna føremålet med inntektssystemet er å bidra til at kommunane kan gje eit likeverdig tenestetilbod til innbyggjarane sine. Det vert tatt omsyn til strukturelle skilnader i kommunen sine kostnader (utgiftsutjamning) og skilnader i skatteinntekter (skatteutjamning). I tillegg vert det gitt tilskot ut frå regionalpolitiske mål og skjønstilskot for å kompensere kommunane for spesielle, lokale tilhøve som ikkje vert fanga opp i den faste delen av inntektssystemet.

Vaksdal kommune har i tillegg inntekter frå vasskraft. Dette er konsesjonsavgifter, eigedomsskatt frå vasskraftverk og sal av konsesjonskraft. Samla utgjer dette om lag 7% av driftsinntektene i 2016 (då målt med nettogevinst for sal av konsesjonskraft). Inntekter gjennom konsesjonsavgifter er relativt stabilt og ligg på samla litt over 3 mill pr år. Denne inntekta vert overført til næringsfondet, og noko av dette vert nytta i budsjettåret. Eigedomsskatt frå vasskraft har gitt relativ stabil inntekt siste år, med ein inntekt på om lag 22,5 mill pr år, men frametter vil denne synke monaleg. Eigedomsskatt vert nytta til å finansiere drift.

Rekneskapsforskrifta skiller mellom løpande og ikkje-løpande inntekter. Løpande inntekter skal inntektsførast i driftsrekneskapan. Det som er definert som ikkje-løpande skal inntektsførast i investeringsrekneskapan. Ikkje-løpande inntekter er definert i rekneskapsstandarden KRS(F) nr.4. Inntekter frå sal av konsesjonskraft er definert som løpande inntekt og skal difor inntektsførast i driftsrekneskapan. Bruk av denne salsinntekta, og eventuell avsetjing til seinare rekneskapsår skal også førast i driftsrekneskapan.

Kommunen sel i dag 63,55 GW i kraftmarknaden. Dette har gitt betydelege inntekter til kommunen tidlegare år, men har vore synkende siste år. I 2009 var samla gevinst 23,9 mill, medan budsjettert gevinst i 2016 er 2 mill.

For 2017 er krafta no seld med ein netto salsgevinst på om lag 7,9 mill. Kraftprisen har auka meir enn kraftanalytikarar har føresett grunna endringar i kraftproduksjonen i Europa. Kjernekraftverk i Frankrike er mellombels ute grunna reperasjon/vedlikehald og det har auka prisen på kull og vasskraft. Slike forhold kan mellombels gje ein høgare kraftpris, men forventningane om generell låg straumpris framover er ikkje endra.

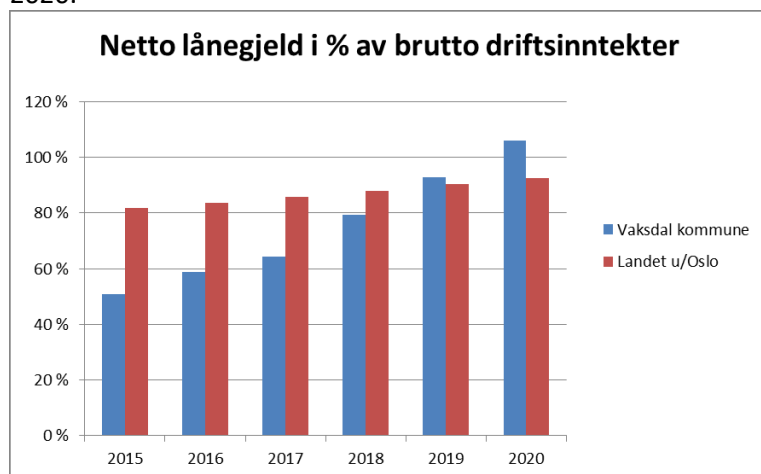
Rådmannen ser fleire ulike alternativ for bruk av gevinsten ved sal av konsesjonskraft:

1. Overføre gevinsten frå driftsbudsjettet til investeringsbudsjettet
2. Avsette gevinsten til fond
3. Bruke gevinsten til ekstraordinær nedbetaling av lån

1. Overføre gevinsten frå driftsbudsjettet til investeringsbudsjettet:

Vaksdal kommune har pr 31.12.2015 ei samla gjeld på nær 258 mill. Gjeld vert ofte vurdert ifht innbyggjarar og ifht driftsinntektene. Pr 31.12.2015 er gjeld pr innbyggjar kr 49.093,-, medan landssnittet u/Oslo er 62.112,- Netto lånegjeld i prosent av driftsinntekter er langsiktig gjeld (eksklusive pensjonsforpliktelser) fråtrukke totale utlån og ubrukte lånemidler, og pr 31.12.2015 er denne 50,9% (konsernnivå, dvs inkl AO-senteret). Landsnittet u/Oslo er 81,7%. I økonomiplan 2017-2020 er eit av måla for sunn økonomi at netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter skal vere på nivå med landsgjennomsnittet.

Netto lånegjeld pr innbyggjar og i % av driftsinntekter kjem til å auke meir enn landet i åra som kjem. Det er då lagt til grunn at utvikling i landet følgjer same auke som siste 5 år. Lånegjelda pr innbyggjar vert om lag dobla frå 2015 til 2020. Netto lånegjeld i % av driftsinntekter vert auka til over 100% i 2020.

Pga store investeringsbehov vil Vaksdal kommune få høg lånegjeld i økonomiplanperioden, men ved å avsetje meir frå driftsbudsjett til investeringsbudsjett vil denne veksten vert redusert. Årlege renter vil også verte redusert, med ei rente på 4% utgjer dette med kr 40.000,- pr mill redusert låneopptak. Årlege avdrag vert redusert tilsvarande, og dersom vi legg til grunn 20 års nedbetalingstid utgjer dette kr 50.000,- pr mill redusert låneopptak.

2. Avsette gevinsten til fond:

Eit alternativ til å avsette til investering, er å budsjettere med avsetting til fond. Det mest vanlege her vil vere å avsette til disposisjonsfondet, som kan nyttast i seinare år. Disposisjonsfondet kan mellom anna nyttast til ekstraordinære og tidsavgrensa driftsutgifter.

Vaksdal kommune har eit mål om å ha eit disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter på minst 10%. Pr 31.12.2015 er dette fondet 17%, men store delar av dette fondet er Amortiseringsfondet

(som skal balansere mot framtidige pensjonsforpliktingar). Justert for amortiseringsfondet er disposisjonsfondet 5,9%. Ei auke til 10% inneber ei auke på om lag 16 mill i disposisjonsfond.

Avhenging av plassering vil auka avsetning til fond gi auka renteinntekt, med 4% avkastning utgjør dette kr 40.000,- pr mill overført til fond.

Strykingsreglane vil kunne komme til bruk dersom ein vel å budsjettere med overføring frå driftsrekneskapen til investeringsrekneskapen og/eller avsetjing til fond. Strykingsreglane finn vi i Forskrift om årsregnskap og årsberetning (for kommuner og fylkeskommuner) § 9:

«§ 9.Årsavslutningen

Dersom driftsregnskapet ved regnskapsavslutningen viser seg å gi et regnskapsmessig merforbruk, skal dette reduseres ved å:

- 1. Stryke eventuelle budsjetterte overføringer fra driftsregnskapet til finansiering av utgifter i årets investeringsregnskap vedtatt av kommunestyret eller fylkestinget selv.*
- 2. Stryke eventuelle avsetninger til fond når disse har vært forutsatt finansiert av årets eller tidligere års løpende inntekter eller innbetalinger.*
- 3. Stryke budsjettert inndekning av tidligere års regnskapsmessige merforbruk når dette har vært forutsatt finansiert av årets eller tidligere års løpende inntekter eller innbetalinger.*

Strykninger gjennomføres inntil en har tilfredsstilt kravet om at det ikke er foretatt avsetninger/overføringer som ikke er unntatt fra strykninger, samtidig som at kommunen eller fylkeskommunen har et regnskapsmessig merforbruk. Strykninger av budsjettert inndekning av tidligere års regnskapsmessige merforbruk kan først skje når strykninger etter nr. 1 og 2 er gjennomført».

Rekneskapsforskrifta overstyrer dermed budsjetterte avsettingar dersom det må gjerast strykningar.

3. Bruke gevinsten til ekstraordinær nedbetaling av lån:

Den økonomiske effekten vert den same som ved overføring frå driftsbudsjett til investeringsbudsjett dersom kommunen ikkje har rekneskapsmessig meirforbruk. Dersom kommunen får eit rekneskapsmessig meirforbruk vil ei budsjettert ekstraordinær nedbetaling av lån ikkje kunne endrast av andre enn Kommunestyret.

Vurdering

Vaksdal kommune bør leggje til rette for at tenestetilbodet kan ytast uavhengig av varierende inntekter frå vasskraft. Tenestene kommunen yter må vere føreseielege, og ikkje ha for store variasjoner frå eit år til neste. Inntektssystemet syter for at inntektene er i samsvar med kommunens utgiftsbehov. Teneste- og utgiftsnivået må tilpassast eit lavare inntektsnivå frå vasskraft, og eventuelle gode inntektsår bør nyttast i eit langsiktig perspektiv. Økonomiplan 2017-2020 synleggjer behovet for å tilpasse driftsnivået. I planperioden er det lagt opp til å omstille drifta og tilpasse tenestenivået til reduserte økonomiske rammer.

Vaksdal kommune har store investeringsbehov og omfattande vedlikehaldsetterslep. Lånegjelda vil auke og både renter og avdrag vil auke i åra som kjem. Dette gjer at kommunen vert meir utsett for ei eventuell framtidig renteauke.

Inntektene frå konsesjonskraft har vore sterkt svingande dei siste 8-10 åra. Høge inntekter først i perioden auka driftsnivået kraftig, gradvis reduksjon har medført innstrammingar dei siste åra. Slike store svingingar er særskilt krevande for organisasjonen og tenesteytinga. Etter rådmann si vurdering vil slik bruk av midlane skape store utfordringar for den kommunale drifta framover. Teneste- og utgiftsnivået bør tilpassast berekna behov i inntektssystemet der særlege behov er kompensert. Det gir ei føreseieleg og sunn drift over tid.

Rådmann tilrår å nytte salsgevinst frå konsesjonskraft til investeringar gjennom ekstra nedbetaling av gjeld eller redusert låneopptak. Mindre delar av inntektene kan setjast av til disposisjonsfond for å dekke eventuelle ekstraordinære og tidsavgrensa driftsutgifter / meirforbruk. Rådmann gjer framlegg om to alternativ for slik bruk av ev salsgevinst frå konsesjonskraft.